

ΟΡΥΚΤΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΙΖΗΜΑΤΟΓΕΝΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ		ΟΦΙΟΛΙΘΟΣ ΤΡΟΔΟΥΣ (Ανώτερο Κρητιδικό)	
Αλλοούβιο - Καλαύβιο	ΟΛΟΚΑΙΝΟ	Ανώτερος, Κατώτερος Οριζοντας Λαβίων και Οριζοντας Βάσης	ΗΦΑΙΣΤΕΙΑΚΑ ΠΕΤΡΩΜΑΤΑ
Ανασθμίδες - Σύναγμα	ΠΛΕΙΣΤΟΚΑΙΝΟ	Σύστημα Παλατιών Φλεβών (Διαβάσης)	ΦΛΕΒΙΚΑ ΠΕΤΡΩΜΑΤΑ
Σχηματισμοί Απαλαύ, Αθαλάσσης, Κακκαρίστρας και Λευκωσίας	ΠΛΕΙΟ - ΠΛΕΙΣΤΟΚΑΙΝΟ	Πλαγιογενής	ΣΩΡΕΙΤΙΚΑ ΠΕΤΡΩΜΑΤΑ
Σχηματισμοί Καλαβάσου και Πάχνας	ΜΕΣΟ- ΑΝΩΤΕΡΟ ΜΕΙΟΚΑΙΝΟ	Γάββρος	
Σχηματισμός Κυθραίας	ΜΕΣΟ- ΑΝΩΤΕΡΟ ΜΕΙΟΚΑΙΝΟ	Πυροξενίτης, Βερλίτης και Δουνίτης	ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΜΑΝΔΥΑΣ
Σχηματισμοί Λευκάρων, Καλογραίας-Αρδάνων και Λαπήθου	ΜΑΙΣΤΡΟΧΙΤΟ - ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΜΕΙΟΚΑΙΝΟ	Χαρτζβουργίτης και Σερπεντινίτης	
Σχηματισμοί Κάθκια, Μονής, Καναβαίου και Πέρα Πεδίου	ΚΑΜΠΑΝΙΟ - ΜΑΙΣΤΡΟΧΙΤΟ		
Σχηματισμοί Βαρίωνα, Συγχαρί, Δικόμου και Καντάρας	ΠΕΡΜΙΟ - ΛΙΘΑΝΘΡΑΚΟΦΟΡΟ ΕΩΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΚΡΗΤΙΔΙΚΟ		
Συμπλέγμα Μαρμάρων	ΤΡΙΑΔΙΚΟ - ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΚΡΗΤΙΔΙΚΟ		

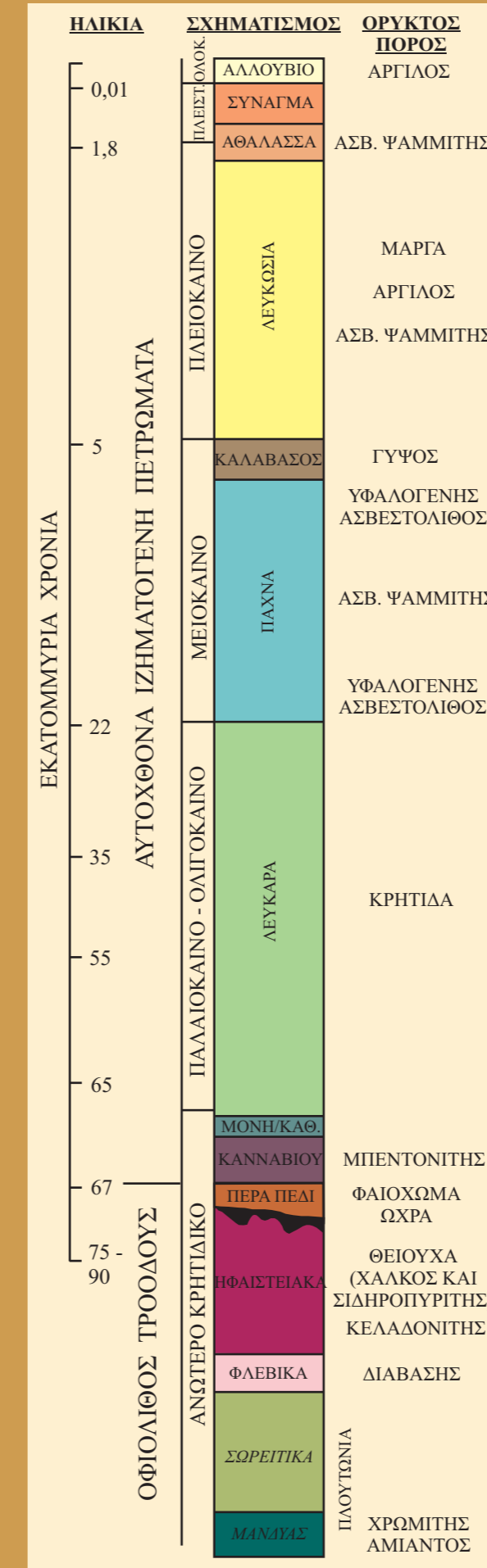
Γραφεία Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης:
 Λεύκωνος 1, Στρόβολος, Λευκωσία, ΚΥΠΡΟΣ
 Τηλ.: +357-22409213, Φαξ: +357-22316873
 Ηλεκτρ. Διεύθυνση: director@gsd.moa.gov.cy

Ταχυδρομική διεύθυνση:
 Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης
 1415 Λευκωσία
 ΚΥΠΡΟΣ

Ετοιμάστηκε από τον Κλάδο Οικονομικής Γεωλογίας
 Διευθύντρια Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης: Δρ Ελένη Γεωργίου-Μορισσό.

Γ.Τ.Π. 105/2012 – 1500
 Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
 Εκτύπωση: «Zavallis Litho Ltd»

Ο ΟΡΥΚΤΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Η Κύπρος διαθέτει μεταλλικά και αμέταλλα (βιομηχανικά) ορυκτά. Τα μεταλλικά ορυκτά, καθώς και ο αμιάντος, σχετίζονται με τον Οφιόλιθο Τροόδου. Στα μεταλλικά ορυκτά περιλαμβάνονται ο χρωμίτης και τα θειούχα μεταλλεύματα (κοιτάσματα χαλκού και σιδηροπυρίτη). Στα βιομηχανικά ορυκτά περιλαμβάνονται η γύψος, τα θραυστά αδρανή υλικά (αμμοχάλικα), η άργιλος, ο μπεντονίτης, η κρητίδα, η μάργα, η πέτρα δόμησης και διακόσμησης, και οι φυσικές χρωστικές.

Μεταλλικά Ορυκτά: Η γένεση του χρωμίτη συνδέεται άμεσα με τη γένεση του Οφιόλιθου και ειδικά με τα πλουτόνια πετρώματα (δουνίτη) μέσω της διεργασίας της κλασματικής κρυστάλλωσης του μάγματος.

Τα θειούχα κοιτάσματα σχετίζονται με τις προσκεφαλοειδείς λάβες του Οφιόλιθου. Πέραν των 30 κοιτασμάτων έχουν ανακαλυφθεί, με ένα εύρος μεγέθους από 50.000 τόνους μέχρι πέραν των 20.000.000 τόνων με περιεκτικότητα σε χαλκό από μικρότερη του 0,3% μέχρι 4,5%. Χαλκοπυρίτης, χαλκοσύνης, κοβελλίτης, βορνίτης και κυπρίτης αντιπροσωπεύουν τα κύρια ορυκτά του χαλκού. Η γένεση των θειούχων κοιτασμάτων σχετίζεται με τη δημιουργία νέου οκεάνιου φλοιού μέσω της διεύρυνσης των οκεανών. Η παραγωγή χαλκού από θειούχα κοιτάσματα στην Κύπρο χρονολογείται από την Εποχή του Χαλκού. Σωροί σκουριάς, που βρίσκονται σήμερα διάσπαρτοι στο νησί, αποτελούν τα υπολείμματα της εκμετάλλευσης κατά την αρχαιότητα. Σήμερα υπάρχει μόνο ένα μεταλλείο χαλκού σε λειτουργία.

Αμιάντος: Η Κύπρος ήταν γνωστή για τον αμιάντο από τους Κλασσικούς και Ρωμαϊκούς Χρόνους. Ο χρυσοτυλικός αμιάντος είναι ινώδες ορυκτό που απαντάται σε φλέβες. Η γένεση του αμιάντου σχετίζεται με τη σερπεντινίωση του χαρτζβουργίτη (πέτρωμα βάσης του Οφιόλιθου). Η εκμετάλλευση του αμιάντου διήρκεσε από το 1904 μέχρι το 1988.

Βιομηχανικά Ορυκτά: Η γύψος είναι ένα βιομηχανικό ορυκτό με ευρείς χρήσεις, το οποίο βρίσκεται σε πολλές περιοχές της Κύπρου. Ανήκει στην ομάδα των εβαποριτών, τα οποία δημιουργούνται από την εξάτμιση του θαλάσσιου νερού.

Θραυστά αδρανή υλικά (αμμοχάλικα) παράγονται από διαβάση, υφαλογενή ασβεστόλιθο (Μέλη Τέρρα και Κορανά του Σχηματισμού Πάχνας) και από ασβεστολιθικό ψαμμίτη (Σχηματισμοί Λευκωσίας και Αθαλάσσης).

Άργιλος κατάλληλη για τη παραγωγή τούβλων και κεραμιδιών καθώς και για την αγγειοπλαστική εξορύσσεται από ιζηματογενείς αποθέσεις των Σχηματισμών Λευκωσίας και Κυθραίας, από αλλουβιακές αποθέσεις και από προϊόντα διάβρωσης πυριγενών πετρωμάτων (ερυθρή άργιλος). Η άργιλος χρησιμοποιείται επίσης και στην τσιμεντοβιομηχανία.

Ο μπεντονίτης είναι είδος άργιλου, που προήλθε από την εξαλλοίωση ηφαιστειακού υλικού και αποτέθηκε ως ίζημα σε βαθύ θαλάσσιο περιβάλλον. Χρησιμοποιείται κυρίως ως πρόσθετο σε γεωτρητική ύλη, σε χυτήρια και ως υλικό υγιεινής κατοικίδιων ζώων.

Η κρητίδα, η μάργα και η γύψος αποτελούν τις πρώτες ύλες για την παραγωγή τσιμέντου και είναι ορυκτοί πόροι που βρίσκονται σε αυθονία στην Κύπρο.

Η πέτρα δόμησης ήταν για αιώνες το κύριο δομικό υλικό. Το είδος της πέτρας σχετίζεται με τα πετρώματα κάθε περιοχής, όπως γάββρος, διαβάσης και χαρτζβουργίτης στις ορεινές περιοχές, και κρητίδα, ασβεστόλιθος και ασβεστολιθικός ψαμμίτης αλλού.

Η Κύπρος είναι γνωστή από την αρχαιότητα για τις φυσικές της χρωστικές, όπως το φαιόχωμα, την άχρα και τον κελαδονίτη, οι οποίες σχετίζονται με τον Οφιόλιθο.

